

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE CHRISTO CAPITE|| TOTIVS ECCLESIAE,|| QVINQVE LIBRIS|| explicata.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

Cap. I. Explicatur breuiter secundum quam naturam Christus sit Mediator.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53845](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53845)

LIBER QVIN.

T V S

DE CHRISTO.

Qui est de Mediatore, & eius merito.

CAPVT PRIMVM.

*Explicatur breuiter, secundum quam naturam
CHRISTVS sit Mediator.*

DVAE SVPER SVNT de Christo disputationes; VNA, secundum quam naturam Christus sit Mediator; ALTE RA, num tantum nobis, an etiam sibi Mediator Christus aliquid suis operibus & laboribus promeruerit; quibus quaestionibus explicandis postremum hunc librum, seu potius libellum, dedicauimus.

Vt igitur à priori incipiamus, explicandum erit initio, quid sit proprie Mediator. Vocamus MEDIATOREM eum, qui inter aliquos dissidentes, aut certe non coniectos mediū se interponit, vt eos redigat ad concordiam, vel nouo foedere coniungat. Contingit autem hoc dupliciter: Primò, per substantialem aliquā mediationem: Secundò, per operationem.

PRIMO modo Christus dici potest Mediator, quatenus personalitas eius coniunxit nouo & mirabili foedere diuinā & humanam naturam. Et licet de hac mediatione saepe loquantur Patres, tamen non est ea, de qua nunc disputamus. Nam de ista mediatione non est opus quaerere, secundum quam naturam fiat. non enim sit secundum aliquam naturam, sed secundum personalitatem, quæ connectit duas naturas. Præterea, ista mediatio non est inter naturas dissiden-

tes.

res: Nec enim vnquam Christi humanitas fuit contraria diuinitati. Nos autem loquimur de mediatione, qua Christus innocens Patri reconciliauit peccatores.

Omissa igitur substantiali hac mediatione, **MEDIATIO**, quæ in opere consistit, quatuor modis potest fieri.

PRIMO, discernendo & iudicando causam; quomodo arbitri dici possunt mediatores. Et hic primus modus tribuitur Christo ab Ambrosio in cap. 2. 1. ad Timoth. dicit enim Ambrosius, Christum factum à Deo arbitrum, iudicasse sic fieri posse pacem, si Deus primùm ignosceret, & homo deinceps in Dei fide permaneret.

SECUNDO, referendo hinc inde pacta, & conditiones vtriusque partis, quo modo omnes internuncij dici possunt mediatores. Et in hac significatione videtur accipiendum nomen Mediatoris, cum Moses dicit Deut. 5. *Ego medius & sequester fui inter Deum & vos, in illo tempore.* Et Galat. 3. *Data est lex per Angelos in manu Mediatoris*, id est, Mosis. Et hic etiam modus Christo conuenit, qui annunciauit hominibus Dei voluntatem, & leges. Et propterea dicitur Malach. 3. *Angelus testamenti.* Et ad Hebr. 9. & 12. *Mediator noui testamenti.* Vbi Paulus alludit ad Mosen, qui fuit Mediator testamenti veteris.

TERTIO, orando & supplicando vni parti pro altera. Id quoque conuenit Christo, qui Rom. 8. dicitur, *Interpellare pro nobis.* Et 1. Ioan. 2. dicitur, *Aduocatus noster.*

QUARTO, soluendo & satisfaciendo vni parti pro altera. Et hic modus mediationis propriissimè conuenit Christo, qui in tota Scriptura describitur, vt hostia pro peccato. Ideo 1. Tim. 2. postquam Apostolus dixerat: *Vnus Mediator Dei & hominum, homo Christus Iesus*: mox addit causam, dicens: *Qui dedit semetipsum redemptionem pro multis.* Et ideo etiã Rom. 8. & 1. Ioan. 2. vbi dicitur Christus aduocatus & interpellator apud Deum pro nobis; non dicitur vnus aduocatus, aut interpellator, quia etiã alij interpellant pro nobis. Nec solus ipse Mediator fuit per modum arbitri seu internuncij, sed etiam Moses. At solus ipse pro nobis soluit, nosq; proprio sanguine Deo reconciliauit.

Itaque tres modi priores mediationis communes sunt Christo cum aliis; quartus propriè soli Christo conuenit.

Hoc tamen loco de omnibus modis potest intelligi quæstio nostra, qua inuestigamus, secundum quam naturam Christo conueniat Mediatoris officium.

EST AVTEM sententia communis Catholicorum, ipsum quidem Mediatorem, siue (vt Theologi loquuntur) principium, quod operabatur opera Mediatoris, non fuisse Deum solum, vel hominem solum, sed vtrumq; simul, hoc est, Verbum incarnatum, siue Deum humanatum. Principium tamen, quo illa opera à Mediatore fiebant, fuisse naturam humanam, non diuinam. Tametsi enim Deus incarnatus erat, qui orabat, patiebatur, obediebat, satisfaciebat: tamen hæc omnia faciebat secundum formam serui, nō secundum formam Dei. Atque hæc est sententia Magistri in 3. d. 19. prope finem, sancti Bonauenturæ ibidem, art. 2. quæst. vult. & ceterorum Theologorum in eadem distinctione, necnon sancti Thomæ 3. p. q. 26. art. 2.

Repugnant huic sententiæ hoc tempore duo contrarij inter se errores, quorum vnus ad Nestorianismum, alter ad Eutylianismum deflectit. Vtrumque paucis, Deo iuuante, refellemus.

CAPVT II.

Refutatur error Stancari de Mediatore.

ERRORE prior est Francisci STANCARI, qui ita soli homini Christo tribuit officium Mediatoris, vt non videatur suppositū diuinum requirere vllō modo, nec saltem vt principium quod illius operis. Videtur quidem Franciscus Stancarus in multis locis rectè sentire. in libro enim de Trinitate & Mediatore contra Tigurinos; & in alio libro eiusdem argumenti contra Caluinum; & in examine Pinczouianorū; & in libro alio de officio Mediatoris; & in alio libello de particula TANTVM, sepius repetit, Christi personam constare ex duabus naturis, diuina & humana; & in libro contra Tigurinos circa finem, profiteretur se sequi doctrinam Magistri sententiarum, & Scholasticorū: ac de Magistro ita honorificè loquitur, vt eum omnibus sectariis anteponat: *Plus valet, inquit, vnus Petrus Lombardus, quàm centum Lutheri, ducenti Melanchthones, trecenti*